

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2021, în cauza penală în privința inculpatului

Socolov Nicolai xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.01.2021 - 10.02.2021;

Instanța de apel: 10.03.2021 - 08.07.2021;

Instanța de recurs: 30.09.2021 - 15.12.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 februarie 2021, *pe baza probelor administrate la urmărirea penală, potrivit procedurii prevăzute la art.364¹ Cod de procedură penală*, Socolov Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, precum și cu stabilirea pedepsei complementare sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul sumei de 35 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Socolov Nicolai, la 05 martie 2020, aproximativ la ora 00:40, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, aflându-se pe str. Meșterul Manole 6, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis au sustras de la Prisăcari Victoria, bani în sumă de 1 130 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, după indicii calificativi: jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. *Avocatul Druță Boris în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Socolov Nicolai să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cerințelor sale apărarea a invocat că, sentința de condamnare a

inculpatului Socolov Nicolai este neîntemeiată din motiv că pedeapsa stabilită este prea aspră, precum și faptul că nefondat instanța i-a aplicat pedeapsa complementară sub formă de amendă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2021, a fost admis, inclusiv din alte motive, apelul avocatului Druță Boris în interesele inculpatului, casată parțial sentința, în partea stabilirii executării pedepsei în conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a constatat încălcarea drepturilor lui Socolov Nicolai privind condițiile de detenție garantate de art.3 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omuului în perioada de detenție 27.11.2020 - 10.02.2021, în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, în calitate de prevenit, în total 74 zile.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că probele administrate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității și toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, demonstrează că fapta inculpatului Socolov Nicolai a fost corect încadrată în baza art.187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal.

4.2. Cu referire la stabilirea pedepsei principale și celei complementare, instanța de apel a reținut că prima instanță a ținut cont la stabilirea pedepsei de criteriile de individualizare a pedepsei penale, de procedura în care s-a examinat cauza, de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului care a comis mai multe fapte ilegale, la moment se află în detenție, fapt ce denotă că pentru inculpatul Socolov Nicolai săvârșirea infracțiunilor capătă un caracter sistematic, ei ignorând cu desăvârșire prohibițiile impuse de legea penală.

Totodată, instanța de apel a notat că, infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) Cod penal prezintă un grad prejudiciabil sporit, or s-a atentat la proprietatea persoanelor, din aceste motive, în scopul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, precum și în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului Socolov Nicolai nu ar fi posibilă fără izolarea acestuia de societate, astfel ultimului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă privativă de libertate și pedeapsa completară cu amendă, deoarece doar astfel de măsuri de pedeapsă își vor atinge scopul pedepsei penale și va da posibilitate inculpatului de a se reabilita în fața societății.

Instanța de apel a reținut că, Socolov Nicolai anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Criuleni din 27.01.2017, acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 140 ore. Prin sentința Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari din 03.07.2017, Socolov Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c) și d), art.201¹ alin.(2) lit. c) și art.360 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă după cum urmează: pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal - 1 an și 4 luni închisoare; pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal - 2 ani închisoare; pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.360 alin.(1) Cod penal - închisoare pe un termen de 1 an. Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Socolov Nicolai i-a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni.

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a relevat că, inculpatul Socolov

Nicolai urmează a fi apreciat ca o persoană iresponsabilă și compromițătoare, reieșind din comportamentul său în viața socială, fiind condamnat anterior pentru comiterea a patru infracțiuni.

Totodată, instanța de apel a reținut că inculpatul Socolov Nicolai, prin comportamentul său de după executarea pedepsei sub formă de închisoare, a demonstrat că nu a tras concluziile de rigoare privind necesitatea conformării normelor prohibitive ale dreptului penal, nu a conștientizat necesitatea corectării și reeducării.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a considerat că argumentele referitor la pedeapsa complementară stabilită inculpatului Socolov Nicolai, nu sunt fondate, or apelul nu este susținut de o argumentare în fapt și de drept, fiind unul formal, prin urmare prima instanță corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, prevăzută de lege reieșind din totalitatea circumstanțelor atenuante reținute de instanță și persoana acestuia.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pedeapsa numită inculpatului Socolov Nicolai este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către prima instanță, sentința fiind legală și întemeiată, iar apelul este nefondat și pasibil de a fi respins.

4.3. Cu referire la plângerea inculpatului privind condițiile de detenție, instanța de apel a reținut că potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a constatat că, Socolov Nicolai, s-a aflat în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, în următoarele perioade și celule: 17.05.2017 - 20.05.2017 celula nr.60, paturi 12, suprafața 25,2 m²; - 20.05.2017 - 31.07.2017 celula nr.23, paturi 16, suprafața 24,8 m²; 31.07.2017 - 10.08.2017 celula nr.102, paturi 16, suprafața 22,4 m²; 27.11.2020 - 04.12.2020 celula nr.06, paturi 6, suprafața 8,45 m²; 04.12.2020 - 10.12.2020 celula nr.120, paturi 4, suprafața 9 m²; 10.12.2020 - 10.02.2021, celula nr.24A, paturi 10, suprafața 20,6 m²; 10.02.2021 - 11.02.2021, celula nr.44, paturi 4, suprafața 8,1m²; 11.02.2021 - 26.02.2021, celula nr.21, paturi 4, suprafața 23,3 m²; 26-02.2021- 04.03.2021, celula nr.31, paturi 4, suprafața 8,2 m²; 04.03.2021 - prezent, celula nr.35, paturi 6, suprafața 9,6 m².

Potrivit art.464 al hotărârii nr.583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții.

Instanța de apel a stabilit că, în perioada în care s-a deținut Socolov Nicolai, în Penitenciarul nr.13-Chișinău, dânsul a fost asigurat cu un spațiu mai mic de 4 metri pătrați, în unele celule fiind deținut într-o suprafață chiar și mai puțin de 3 metri pătrați, fapt care, conform Hotărârii Guvernului sus indicată, constituie un tratament inuman și constată că prin aceasta s-a încălcat drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, instanța de apel a constatat în privința lui Socolov Nicolai, încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, motiv din care va reduce din pedeapsa

definitivă numită prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10.02.2021 lui Socolov Nicolai, de 4 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, arestarea preventivă, conform prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv pentru perioada 27.10.2020 - 10.02.2021, reducând pedeapsa închisorii cu 74 zile.

În final, instanța de apel a conchis că reducerea pedepsei în varianta prevăzută de art.385 alin.(5) Cod de procedură penală: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, se efectuează doar pentru perioada aflării în arest preventiv a învinutului pe perioada urmăririi penale și a inculpatului în instanța de judecată, până la pronunțarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii cu executare în Penitenciare, adică până când este numită pedeapsa penală sub formă de închisoare cu executare în Penitenciare, prevedere care corespunde reglementărilor art.5 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

5. Avocatul Druță Boris în numele inculpatului, în temeiul pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile adoptate și solicită casarea parțială a acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Socolov Nicolai să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, fără aplicarea pedepsei complementare.

În motivarea cerințelor sale apărarea invocă argumente similare celor reflectate în cererea de apel, suplimentar indică că nimeni nu poate fi condamnat exagerat, lipsindu-l de libertate decât numai în temeiul și condițiile prevăzute de lege, precum și de principiile generale ale dreptului internațional.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat, se reține că, recurenta invocă temeiul de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, în esență, criticele părții apărării se axează pe ideea că instanțele ierarhic inferioare au individualizat pedeapsa contrar prevederilor legale, la caz fiind indispensabilă stabilirea unei pedepse mai blânde, fără aplicarea pedepsei complementare.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu

privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Socolov Nicolai și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală. Pedepsa stabilită este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, iar pedeapsa stabilită inculpatului, răspunde scopului de corectare și reeducare prevăzut de art.61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei neprivative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Totodată, Colegiul penal reține și faptul că, conform revendicării eliberate pe numele lui Socolov Nicolai (f.d.121), acesta nu este la prima încălcare a legii penale. În plus, instanța de recurs apreciază drept întemeiate argumentele instanței de apel, în privința inculpatului care anterior a mai fost recunoscut vinovat și condamnat pentru infracțiuni similare, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoarea, însă inculpatul Socolov Nicolai a demonstrat că este o persoană predispusă la comiterea infracțiunilor contra patrimoniului, astfel nefiind atinse scopurile legii penale, chiar și după executarea pedepsei real.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs consideră că, la caz, instanțele de fond întemeiat au stabilit inculpatului pedeapsa complementară sub formă de amendă. Or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Subsidiar, Colegiul penal evidențiază că, corectarea inculpatului Socolov Nicolai va fi asigurată doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, precum și cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă. Deci, anume pedeapsa stabilită de către instanțele de fond inculpatului Socolov Nicolai răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de

noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Pe de altă parte, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (Vol. II, f.d.63-75) în coraport cu motivele invocate de recurentă, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Socolov Nicolai xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 16 februarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie